CURTEA DE APEL BĂLŢI

Cauza judecătoria Soroca
Nr. 21 rji-636/24 sediul central
Judecător: L. Popescu

D E C I Z I E
mun. Bălţi
23.10.2024

Colegiul judiciar penal al Curţii de Apel Bălţi în componența
Președintelui de ședinţe: Dumitru Pușca
Judecători: Angela Revenco și Ruslana Burdeniuc
judecând în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul directorului Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc declarat împotriva încheierii judecătoriei Soroca sediul central din 20.06.2024, adoptată în ordinea art. art. 473^2-473^4 Cod pr. penală în cauza condamnatului **Stremiadi Anatolii Dmitrii**,-

Pentru a se expune pe marginea recursului declarat, Colegiul,-

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 17.08.2023, Stremiadi Anatolii *****a fost condamnat pe art. art. 145 alin. (1), 217 alin. (2), cu aplicarea art. 84 alin. (1) Cod Penal, la 9 ani închisoare.

În cadrul executării pedepsei penale, condamnatul Stremiadi Anatolii a beneficiat de reducerea în temeiul art. art. 473^2-473^4 Cod pr. penală a termenului pedepsei penale prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 01.02.2024 cu 41 zile.

Începutul termenului: 22.05.2023;

Sfârșitul termenului: 10.04.2032.

La 04.06.2024, condamnatul Stremiadi Anatolii a sesizat judecătoria Soroca sediul central cu plângere privind constatarea condițiilor inumane de detenție pe perioada deținerii în Penitenciarul nr. 6 Soroca, ce nu corespund standardelor minime garantate de art. 3 al Convenției și legislația națională, exprimate în supraaglomerarea celulelor.

Prin încheierea din 20.06.2024, instanța cu referire la prevederile art. art. 473^2-473^4 Cod pr. penală, a admis plângerea condamnatului Stremiadi Anatolii, constatând deținerea lui în perioada 29.01.2024-14.06.2024, pe durata a 137 zile, în Penitenciarul nr. 6 Soroca în condiții contrare prevederilor art. 3 CEDO, dispunând în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod pr. penală reducerea termenului pedepsei penale cu 13 zile pentru 130 zile de detenție, calculându-se 1 zi de reducere pentru 10 zile de detenție, iar perioada rămasă de 7 zile nereduse, ce nu poate fi redusă în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod pr. penală, s-a dispus de a fi lăsată în termenul de executare a pedepsei.

Dezacord cu soluția adoptată pe caz și-a expus directorul Penitenciarului nr. 6 Soroca – Viorel Țîmbaliuc, care prin recursul declarat în ordinea și termenul prevăzut de lege solicită casarea ei în partea reducerii pedepsei condamnatului Stremiadi Anatolii, dat fiind că acestuia i-a fost asigurat minimul necesar al condițiilor de detenție, fapt de care instanța nu a ținut cont la adoptarea soluției.

Judecarea recursului a avut loc fără participarea părților, cu respectarea în corespundere cu art. 447 alin. (2) Cod pr. penală a procedurii de înștiințare a acestora, fiindu-le explicat dreptul depunerii referinței pe marginea recursului. De la participanții la proces careva referințe nu au parvenit.

Verificând argumentele invocate de recurent în raport cu materialele prezentate instanței de recurs, Colegiul în ordinea art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod pr. penală, va *respinge recursul declarat, păstrând neschimbată hotărârea atacată*.

În motivare Colegiul reține, că remediul național preventiv și compensator a perioadei detenției în condiții de penitenciar contrar prevederilor art. 3 CEDO și a jurisprudenței CEDO, a fost pus în aplicare la 01.01.2019 prin Legea nr. 272 din 29.11.2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, garantându-le condamnaților ce își execută pedeapsa în instituțiile penitenciare din țară, reducerea termenului ei în conformitate cu legislația procesual penală în vigoare.

Urmare a adoptării cadrului legal intern, CtEDO a respins ca inadmisibile, mai multe cerințe formulate de condamnați referitor la despăgubiri pentru condițiile precare de detenție, reiterând în cauza Drăniceru vs RM din 12.02.2019, că având în vedere noul remediu preventiv și compensatoriu pentru condițiile inadecvate de detenție, instituit în Republica Moldova în baza Legii nr.163 din 20 iulie 2017 (în vigoare din 1 ianuarie 2019) și a Legii nr. 272 pentru modificarea Codului de procedură penală, acesta în principiu ar putea remedia în mod adecvat încălcările Convenției provocate de anumite condiții precare de detenție. Cu toate acestea, Curtea subliniază că această concluzie nu va prejudicia în niciun fel o eventuală reexaminare, după caz, a chestiunii cu privire la eficiența remediului respectiv în funcție de deciziile pronunțate de către instanțele naționale și a executării lor efective, ea păstrându-și competența de ultim control cu referire la plângerile formulate de către eventualii reclamanți care vor epuiza căile de recurs interne disponibile.

De asemenea, Curtea a considerat că odată cu punerea în aplicare a legii nominalizate, remediul național intern *ar putea a priori a fi considerat efectiv pentru contestarea condițiilor proaste de detenție în Republica Moldova, fiind disponibil persoanelor condamnate sau plasate în arest preventiv, precum și persoanelor eliberate din detenție, cu condiția respectării termenelor prevăzute de către noile prevederi interne și cu referire la caracterul compensator al remediului.* În contextul dat, reclamantul trebuie să beneficieze de noul remediu, în

vederea obținerii la nivel național a recunoașterii violării și, după caz, a unei despăgubiri adecvate. Dacă el nu o va obține la nivel național, va avea posibilitatea adresării la CtEDO cu o nouă cerere în termen de șase luni după epuizarea căilor ordinare de recurs intern, Curtea rezervându-și posibilitatea examinării coerenței dintre jurisprudența instanțelor naționale cu propria sa jurisprudență, precum și eficiența remediului atât în teorie, cât și în practică.

Astfel încât, Colegiul atestă că în accepțiunea prevederilor art.473^2 alin.(5) Cod pr. penală, plângerea condamnatului Stremiadi Anatolii din 04.06.2024 a fost depusă în termen.

Colegiul statuează, că soluționând plângerea condamnatului Stremiadi Anatolii, instanța de fond corect a stațional, că în Penitenciarul nr. 6 Soroca pe perioada 29.01.2024-14.06.2024 acestuia i-a fost respectat spațiul necesar de 4 m.p. per condamnat, fiind deținut în sectorul nr. 8, secția nr. 3, care are o suprafață de 16,91 m^2 şi se deţin 3 condamnați.

Complementar acestor, Colegiul statuează că instanța de fond în baza raportului prezentat de către instituția penitenciară, corect a reținut, că acesta elucidează niște aspecte generalizate ale condițiilor de detenție în cadrul penitenciarului, nefiind dat un răspuns concret pe marginea pretențiilor condamnatului și fără de prezentare a probelor confirmative în sensul respectării prevederilor art. 3 CEDO.

Așadar, instanța corect a dat o apreciere critică constatărilor din Raportul prezentat de administrația Penitenciarului nr. 6 Soroca referitor la celelalte condiții de detenție.

În special, instanța a conchis că condamnatul s-a deținut în celule populate cu diferite insecte, apreciindu-se critic cele invocate de către reprezentantul administrației penitenciarului precum că, deratizarea şi dezinfectarea încăperilor se efectuează conform unui grafic de către agent economic specializat, conform contractului încheiat. Or, de către administrația penitenciarului nu au fost prezentate copia contractului semnat cu agentul economic, graficul întocmit în vederea efectuării deratizării și dezinfectării celulelor, dar și despre executarea nemijlocită a serviciilor de deratizare și dezinfectare. Ba mai mult, chiar dacă administrația a invocat că conform graficului se efectuată deratizarea şi dezinfectarea încăperilor, nu se poate constata că celule nu sunt populate cu diferite insecte.

La fel, instanța a reținut umiditatea ridicată a încăperii în care se deține condamnatul, frecventarea băii rar și neregulat și asistența medicală insuficientă, respingând și în acest sens argumentul administrației instituției penitenciare, care nu a prezentat probe ce ar confirma vice-versa.

Colegiul notează dispozițiile art. 473^4 alin.(1) Cod pr. penală, potrivit cărora, *la evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atât*

probelor prezentate de părți, cât și rapoartelor instituțiilor naționale și internaționale în domeniu.

În continuarea expunerii pe caz, Colegiul statuează că, prima instanță acordând deplină eficiență prevederilor art.473^4 alin.(1) Cod pr. penală la aprecierea temeiniciei revendicărilor condamnatului Stremiadi Anatolii invocate în plângere, just a ținut cont inclusiv de concluziile Comitetului pentru prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante, corect reținând că pe perioada executării pedepsei penale în Penitenciarul nr. 6 Soroca, condamnatului Stremiadi Anatolii nu i-au fost asigurate condițiile minime necesare de detenție, astfel încât dificultățile cu care acesta s-a confruntat au depășit relativ semnificativ nivelul de suferință inerent detenției, prin deținerea lui în celule cu umiditatea aerului ridicată și insuficient dezinfectate.

Respectiv, în respingerea argumentelor din recursul formulat de directorul Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, Colegiul atestă aplicarea corectă de către instanță a prevederilor art. 473^4 alin. (4) Cod pr. penală, determinând reducerea în cazul condamnatului Stremiadi Anatolii a pedepsei cu 13 zile, pentru perioada 29.01.2024-14.06.2024 (în total 130 zile), calculând 1 zi de reducere pentru fiecare zece zile de detenție în care s-a deținut în condiții contrare art. 3 a Convenției, cu statut de condamnat, ne fiind dezbătute prin recurs constatările din soluția adoptată. La fel, corect s-a dispus lăsarea în termenul de executare a pedepsei perioada de 7 zile din care nu s-a putut efectua reducerea în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod pr. penală.

Respectiv, constatând motivarea instanței a fi una plauzibilă, Colegiul o preia în tot și o însușește, ceea ce este în corespundere cu jurisprudența CEDO în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, potrivit cărei, instanțele naționale deși au obligația să-și motiveze deciziile, acest fapt totuși nu impune acordarea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), pentru respectarea caracterului echitabil a procesului, fiind necesar ca instanța internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În corespundere cu art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod pr. penală, Colegiul,-

D E C I D E:

Recursul directorului Penitenciarului nr. 6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc declarat împotriva încheierii judecătoriei Soroca sediul central din 20.06.2024, adoptată în ordinea art. art. 473^2-473^4 Cod pr. penală în cauza condamnatului **Stremiadi Anatolii** se respinge ca nefondat, cu menținerea ei fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței: Judecător: Judecător: